

Sarajevo, 20.02.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
13.02.2017.- 17.02.2017.

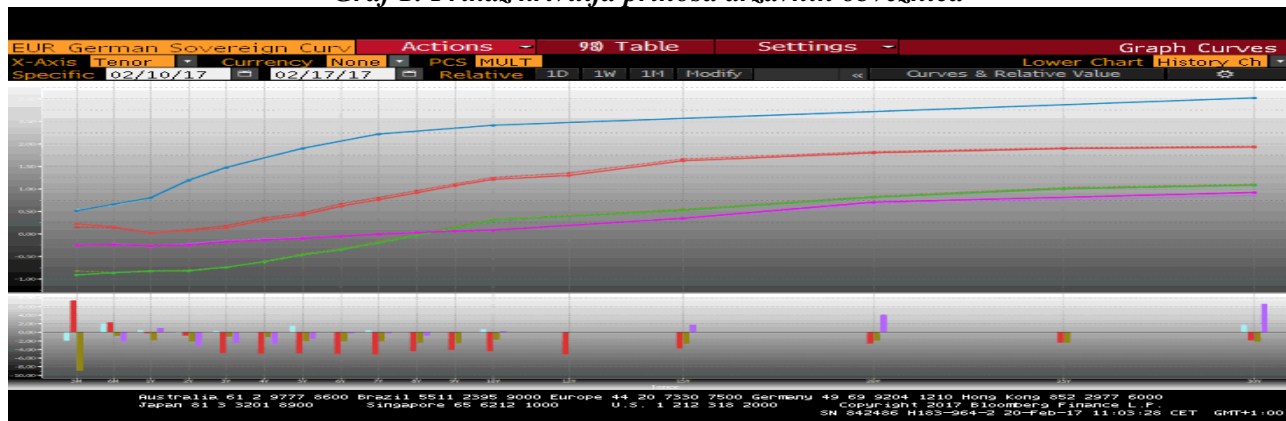
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	10.2.17	-	17.2.17	10.2.17	-	17.2.17	10.2.17	-	17.2.17	10.2.17	-	17.2.17
2 godine	-0,79	-	-0,81	↘	1,19	-	1,19	→	0,09	-	0,09	→
5 godina	-0,44	-	-0,46	↘	1,89	-	1,90	↗	0,47	-	0,42	↘
10 godina	0,32	-	0,30	↘	2,41	-	2,41	→	1,26	-	1,21	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	10.2.17	-	17.2.17
3 mjeseca	-0,820	-	-0,812
6 mjeseci	-0,856	-	-0,865
1 godina	-0,778	-	-0,789

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 17.02.2017. godine (pune linije) i 10.02.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone dužeg roka dospelja su početkom proteklog tjedna bilježili blagi rast najviše pod utjecajem globalnog rasta prinosa obveznica, nakon što je govor predsjednice FED-a Yellen doprinio rastu očekivanja o mogućnosti nastavka povećanja kamatnih stopa u SAD. Pred kraj proteklog tjedna je objavljen zapisnik s siječanjске sjednice ECB-a, u kojem je navedeno „da su ograničene i privremene devijacije od pravila kapitalnog ključa moguće i neizbježne“, kako bi se osigurala implementacija kvantitativnih olakšica na način kako je to najavljeno. Ovo je utjecalo na priličan pad prinosa italijanskih i španjolskih obveznica dužeg roka dospelja, ali i na pad prinosa ostalih obveznica eurozone dužeg roka dospelja. Neizvjesnost u vezi s odobravanjem naredne tranše financijske pomoći Grčkoj bila je i dalje izražena, a izjave grčkih zvaničnika upućuju na to da ne vide razloge za dodatnim mjerama štednje, što je iz MMF-a zatraženo kao uvjet za nastavak financiranja. Pored Grčke, utjecaj na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama i dalje ima politička neizvjesnost i u drugim europskim zemljama, osobito u Francuskoj. Prinos dvogodišnjih njemačkih obveznica je u petak zabilježio novu rekordno nisku razinu od -0,81%.

Europska komisija je objavila nove prognoze prema kojima se očekuje gospodarski rast eurozone od 1,6% u ovoj godini, te 1,8% u 2018. godini u usporedbi s rastom od 1,7% iz 2016. godine. Priopćeno je da bi

neizvjesnosti u vezi s politikom SAD, Brexitom te izborima u Njemačkoj i Francuskoj mogle ostaviti trag na gospodarstvo eurozone u ovoj godini. Za promatrano razdoblje očekivana stopa inflacije je 1,7%, odnosno 1,4%, a stopa nezaposlenosti 9,6% i 9,1%, respektivno.

Po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije Italija je emitirala trogodišnje (0,37%) i sedmogodišnje (1,59%) obveznice, kao i obveznice s dospijanjem od 22 godine (3,31%) i s dospijanjem od 30 godina (3,43%), dok je Španjolska emitirala petogodišnje (0,532%), desetogodišnje (1,733%), te obveznice s dospijanjem od 22 godine (1,894%), a Francuska trogodišnje (-0,34%) i petogodišnje (0,09%) obveznice. Po rekordno niskim prinosima Njemačka je emitirala šestomjesečne (-0,842%), a Portugalija tromjesečne (-0,219%) i jednogodišnje (-0,096%) trezorske zapise. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,671%), šestomjesečne (-0,698%) i jednogodišnje (-0,589%), a Španjolska šestomjesečne (-0,365%) i jednogodišnje (-0,294%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – EZ (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,5%	0,4%	0,4%
2.	GDP – Njemačka (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,5%	0,4%	0,1%
3.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,6%	0,5%	0,8%
4.	GDP – Italija (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,3%	0,2%	0,3%
5.	GDP – Portugal (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,3%	0,6%	0,8%
6.	GDP – Grčka (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,4%	-0,4%	0,9%
7.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	PROSINAC	1,7%	2,0%	3,2%
8.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	PROSINAC	-	3,2%	0,6%
9.	Stopa inflacije – Njemačka	SIJEČANJ	1,9%	1,9%	1,7%
10.	Stopa inflacije – Španjolska	SIJEČANJ	3,0%	2,9%	1,4%
11.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	VELJAČA	15,0	10,4	16,6
12.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	PROSINAC	22,0	24,5	22,2
13.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	2.217,7	2.231,0
14.	Stopa nezaposlenosti – Francuska ILO	IV tromjesečje	9,8%	10,0%	10,1%
15.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	SIJEČANJ	-	5,3%	5,4%

SAD

Prinosi američkih obveznica na tjednoj razini nisu bilježili značajne promjene, odnosno samo su prinosi petogodišnjih obveznica smanjeni za jedan bazni bod u odnosu na prethodni tjedan. Američki dionički indeks Dow Jones je trgovanje u petak završio na rekordno visokoj razini od 20.624,05 boda, kao i dionički indeks S&P 500, koji je iznosio 2.351,16 bodova.

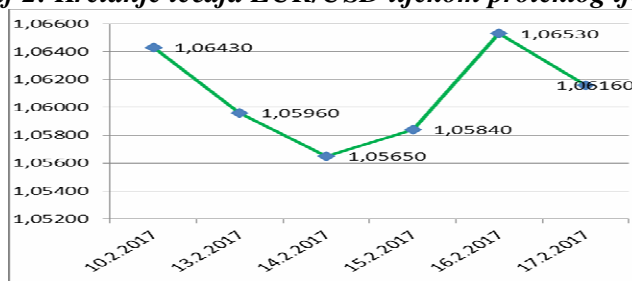
Nekoliko FED-ovih zvaničnika je tijekom proteklog tjedna dalo izjave kojima su signalizirali spremnost da uskoro podrže povećanje referentne kamatne stope. Među njima, najveću pozornost je privuklo svjedočenje predsjednice FED-a Yellen pred komitetima američkog Kongresa koji su zaduženi za superviziju financijskog sektora. Yellen je tom prilikom upozorila da preveliko odlaganje povećanja referentne kamatne stope ne bi bila mudra odluka, kako članovi FOMC-a ne bi kasnije došli u situaciju da referentnu kamatnu stopu povećavaju bržim tempom, te je dodala i to da mogućnost povećanja ove stope postoji na svakom sastanku FOMC-a. Ona je ponovila da je plan Središnje banke da nekoliko puta poveća referentnu kamatnu stopu, ali je dodala i to da se još uvijek ne zna kakve će biti izmjene fiskalne politike administracije predsjednika Trumpa, čime je naglasila utjecaj neizvjesnosti ovog čimbenika na gospodarstvo SAD. Yellen je izjavila da je gospodarstvo SAD nastavila napredak prema FED-ovim ciljevima: održivoj razini pune zaposlenosti i stabilnoj razini cijena. Prema njenim riječima, zarade zaposlenih su nastavile da bilježe rast, a pored toga poboljšani su uvjeti na tržištu rada, te nema razloga za zabrinutost zbog nedavnog objavljivanja podatka o usporenju rasta zarada zaposlenih po jednom radnom satu. Sudionici na financijskim tržištima su njeno svjedočenje ocijenili kao pozitivno.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	SIJEČANJ	1,5%	1,6%	1,6%
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	SIJEČANJ	2,4%	2,5%	2,1%
3.	Indeks maloprodaje (M/M)	SIJEČANJ	0,1%	0,4%	1,0%
4.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	SIJEČANJ	0,0%	-0,3%	0,6%
5.	Iskorištenost kapaciteta	SIJEČANJ	75,4%	75,3%	75,6%
6.	Indeks prerađivačkog sektora (M/M)	SIJEČANJ	0,2%	0,2%	0,2%
7.	Indeks započetih kuća (M/M)	SIJEČANJ	0,0%	-2,6%	11,3%
8.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	SIJEČANJ	0,2%	4,6%	1,3%
9.	Indeks vodećih ekonomskih pokazatelja	SIJEČANJ	0,5%	0,6%	0,5%
10.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Njujorka	VELJAČA	7,0	18,7	6,5
11.	Indeks poslovnih očekivanja FED iz Filadelfije	VELJAČA	18,0	43,3	23,6
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	11. VELJAČE	245.000	239.000	234.000

USD je tijekom proteklog tjedna blago aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen s razine od 1,0643 na razinu od 1,0616.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Europska komisija je revidirala prognozu gospodarskog rasta Velike Britanije na 1,5% u tekućoj godini sa 1%, koliko je očekivano u studenom prošle godine. Prognoze rast za 2018. godinu su nepromijenjene na razini od 1,2%.

Tijekom proteklog tjedna objavljeni su podaci o stanju nezaposlenosti u Velikoj Britaniji, te je ova stopa tijekom tri mjeseca zaključno s prosincem prošle godine i dalje zadržana na razini od 4,8%. Također, objavljeni su i podaci za inflaciju, koja je tijekom siječnja povećana na 1,8%, što je ispod očekivanih 1,9%. Manji rast inflacije od očekivane je na tržištu protumačen kao podatak koji može malo utjecati na odluku BoE da ranije poveća referentnu kamatnu stopu.

Bivši premijer Velike Britanije Blair je tijekom proteklog tjedna pozvao na protivljenje tzv. “teškom Brexitu” te je pozvao birače, kompanije i aktiviste da podrže koordinirane napore da uspore ili čak obustave Brexit. U prvoj političkoj intervenciji Blaira od odluke o Brexitu, on je izjavio da premijerka May slijedi Brexit po svaku cijenu, što mora biti dovedeno u pitanje.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Inflacija (G/G)	SIJEČANJ	1,9%	1,8%	1,6%
2.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	SIJEČANJ	18,5%	20,5%	17,0%
3.	PPI izlazne cijene iz proizvodnje (G/G)	SIJEČANJ	3,2%	3,5%	2,8%
4.	Indeks cijena kuća (G/G)	PROSINAC	6,5%	7,2%	6,1%
5.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	PROSINAC	4,8%	4,8%	4,8%
6.	Maloprodaja (G/G)	SIJEČANJ	3,4%	1,5%	4,1%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio rast s razine od 0,85126 na razinu od 0,85609, dok je tečaj GBP/USD smanjen s razine od 1,2491 na razinu od 1,2412.

JAPAN

Premijer Japana Abe i predsjednik SAD Trump su se složili da razgovore koji se tiču kretanja valutnih tečajeva prepuste ministrima financija, čime je signalizirano da bi Trump mogao ublažiti retoriku, nakon što je optužio Japan da manipulira deviznim tečajem svoje nacionalne valute prema USD s ciljem stvaranja komparativne prednosti.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da bi niska profitabilnost financijskih institucija mogla da uzrokuje novu financijsku krizu, što je do sada njegova najsnažnija poruka o negativnim učincima agresivnih monetarnih politika koje sprovode glavne središnje banke. Prema njegovim riječima, spajanje i konsolidacija financijskih institucija bi mogli biti jedna od opcija povećanja profitabilnosti financijskih institucija.

Iz EU je priopćeno da su pregovori o slobodnoj trgovini s Japanom „veoma napredni“, te da su blizu postizanja dogovora. Komesar za pitanja trgovine EU Malstrom je istakao da u svakim pregovorima postoje određena pitanja koja se teže rješavaju, ali da je uvjeren da će se takva pitanja u ovom slučaju riješiti ubrzo.

Prema podacima za 2016. godinu, strana tražnja čini preko 50% rasta japanskog GDP-a, što ovu zemlju čini izuzetno osjetljivom na uvođenje bilo kakvih trgovinskih barijera. Pored toga, japanski investitori su smanjili investicije na inozemnim financijskim tržištima, te su svoja sredstva investirali u domaće obveznice. Prema informacijama objavljenim na Bloombergu, BoJ u svom portfelju drži oko 40% emitiranih japanskih državnih obveznica.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

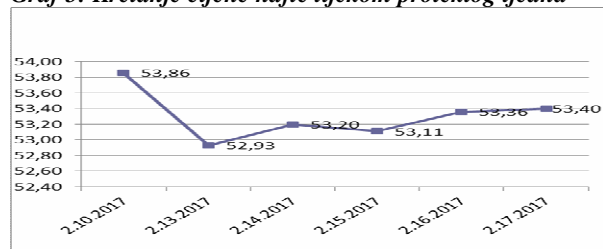
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P	IV TROMJESEČJE	0,5%	0,3%	0,2%
2.	Osobna potr u odnosu na GDP P (Q/Q)	IV TROMJESEČJE	0,0%	0,0%	0,3%
3.	Poslovna potroš. u odnosu na GDP P (Q/Q)	IV TROMJESEČJE	1,2%	0,9%	-0,3%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	PROSINAC	-	3,2%	3,0%
5.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	PROSINAC	0,6%	3,0%	
6.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	SIJEČANJ	-	3,5%	3,5%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio pad s razine od 120,48 na razinu od 119,81. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY smanjen s razine od 113,22 na razinu od 112,84.

NAFTA I ZLATO

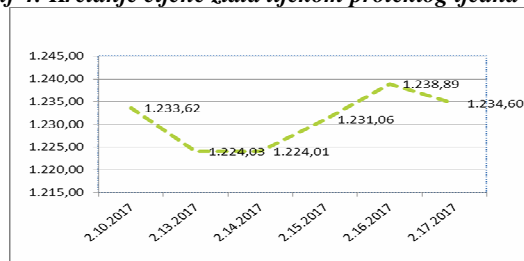
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 53,86 USD (50,61 EUR). Početkom proteklog tjedna predstavnici Saudijske Arabije su priopćili da su proizvođači nafte u ovoj zemlji smanjili obujam proizvodnje ovog energenta na najnižu razinu u posljednjih osam godina. Međutim, polovinom proteklog tjedna objavljena je informacija da su američke zalihe nafte u drugom tjednu veljače povećane za 9,5 milijuna barela, što je rezultat povećanog obujma proizvodnje nafte u SAD, odnosno rasta broja aktivnih bušotina nafte, kao i obnavljanja proizvodnje nafte iz škrljca. Pod utjecajem navedenog, krajem proteklog tjedna na tržištu su se pojavile špekulacije da bi sporazum zemalja članica OPEC-a o smanjenju obujma proizvodnje nafte, koji je postignut krajem protekle godine i koji je trebalo da traje šest mjeseci, mogao biti produžen i proširen. Informacije o povećanju obujma proizvodnje nafte u SAD i smanjenju u drugim zemljama proizvođačima nafte su utjecale na to da se cijena ovog energenta kreće u uskom rasponu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 53,40 USD (50,30 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.233,62 USD (1.159,09 EUR). Političke neizvjesnosti su i tijekom proteklog tjedna nastavile da vrše utjecaj na povećanje tražnje za zlatom. Ipak, početkom proteklog tjedna sudionici na ovom tržištu su iščekivali izlaganje predsjednice FED-a Yellen pred komitetima američkog Kongresa nadležnim za superviziju financijskog sektora u nadi da će pružiti više signala o budućnosti FED-ove monetarne politike. Ona je izjavila da je američko gospodarstvo veoma blizu ostvarivanja FED-ovih ciljeva, te da je odluka o povećanju referentne kamatne stope moguća na svakom sastanku FOMC-a, a ponovila je i da će te odluke ovisiti o kretanju ekonomskih pokazatelja. Tijekom trgovanja u četvrtak je zabilježeno povećanje cijene zlata pod utjecajem smanjene tražnje za rizičnijom financijskom aktivom. Posebnu pozornost investitora na tržištu privlači analiza rezultata izbora koji se uskoro održavaju u Francuskoj. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.234,60 USD (1.162,96 EUR), što u odnosu na cijenu zabilježenu na otvaranju tržišta u ponedjeljak predstavlja promjenu od svega 0,08%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.